

กิตติกรรมประกาศ

โครงการนี้ ขอแสดงความขอบคุณต่อสภาวิจัยแห่งชาติ ที่ช่วยให้โครงการนี้ได้รับทุนสนับสนุน

ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุมัติและสนับสนุนทุนอุดหนุนทั่วไปให้กับโครงการนี้ ให้สามารถดำเนินการจนสำเร็จ

ขอขอบคุณ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้การสนับสนุนด้านต่างๆ ใน การวิจัย

ขอขอบคุณ คุณแก้วใจ คำสุข นักวิเคราะห์ข้อมูล ประจำหน่วยระบาดวิทยา คณะแพทย ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

และท้ายสุดต้องขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของภาควิชาพิษวิทยาทั้ง 3 ท่าน ที่เป็นแรงเสริม ช่วย ให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีคือ

1. นางอรพิน ล้ามแขก
2. นางเบญจวรรณ ใจเที่ยง
3. นางดวงตา ชัยนิคม

คณะผู้วิจัย

คำนำ

ในขบวนการผลิตผลผลิตทางการเกษตร สารเคมีนับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะสารเคมีที่ใช้ในการปราบศัตรูพืช จะถูกส่งเข้าปีละหลายร้อยตัน เพื่อนำมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพ และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ในขณะที่เดียวกันย่อมทำให้เกิดพิษภัยต่อผู้ใช้และผู้ที่อยู่ใกล้เคียง ผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือ ผู้ใช้สารปราบศัตรูพืชโดยตรง เกษตรกรส่วนมากทราบถึงพิษภัยของสารเหล่านี้ แต่เป็นภาวะจำยอมที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หลายคนได้รับพิษจากสารปราบศัตรูพืชในขณะที่พ่นสารปราบศัตรูพืช ทำให้เกษตรกรเหล่านี้หาวิธีในการป้องกันรักษาการเกิดพิษจากสารปราบศัตรูพืชที่ตนใช้ การป้องกันรักษาที่ถูกต้องจะช่วยลดพิษจากสารปราบศัตรูพืชได้ ในทางตรงกันข้าม การป้องกันรักษาที่ไม่ถูกต้อง อาจทำให้ได้รับพิษภัยเพิ่มขึ้น หรือสูญเสียเศรษฐกิจโดยเปล่าประโยชน์

คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบของการป้องกันและรักษาตนเองของเกษตรกรที่มีความเสี่ยงสูงต่อการได้รับพิษจากสารปราบศัตรูพืช โดยเลือกศึกษาเฉพาะเกษตรกรที่เป็นผู้พ่นสารปราบศัตรูพืช นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ การรับรู้ พฤติกรรมของเกษตรกร ยาที่เกษตรกรใช้ ศึกษาประสบการณ์และปัญหาด้านสุขภาพของเกษตรกรที่ศึกษา

คณะผู้วิจัยหวังว่าข้อมูลที่ได้คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มากนักน้อย